

รายงานสรุปการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้/ประชุมเชิงปฏิบัติการ/และเป็นวิทยากร
กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ.....นายพรชัย.....นามสกุล.....ชัยสงคราม.....
ตำแหน่ง.....นักวิชาการเกษตรชำนาญการ.....กลุ่ม/ฝ่าย.....กลุ่มนโยบายและวางแผนการใช้ที่ดิน.....
หลักสูตร/หัวข้อเรื่องอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้
.....การเสวนา “ไม้ผลพารวย ยุค ๕ G ”
สถานที่อบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้
.....ห้องประชุมใหญ่ สำนักงานหนังสือพิมพ์ข่าวสด.....
หน่วยงานที่จัดฝึกอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้
.....เครือมติชน โดยนิตยสารเทคโนโลยีชาวบ้าน.....
วันที่.....๓๑.....เดือน.....ตุลาคม.....พ.ศ.๒๕๖๒.....
เพื่อ อบรม สัมมนา อื่นๆ ระบุ.....

ส่วนที่ ๒ สิ่งที่ได้รับจากการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้

๒.๑ รายงานสรุปเนื้อหาสาระสำคัญในการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้

๑. นโยบายของกระทรวงเกษตรฯ กับเทคโนโลยีใหม่ช่วยเพิ่มผลผลิตให้เกษตรกร ทำให้ได้รับรู้แนวทางการ
ปฏิรูปซึ่งจะเห็นผลเป็นรูปธรรมชัดเจนช่วงต้นปีหน้า กระทรวงเกษตรฯ จะถือเป็นกระทรวงแรกที่เข้าสู่ยุค ๕G ในการ
นำเทคโนโลยีต่างๆ เข้ามาใช้ อย่างเช่น เริ่มใช้ Big data อย่างสมบูรณ์ เริ่มจากโครงการ ๑ กระทรวง ๑
แอปพลิเคชัน ที่รวมทั้ง ๒๒ หน่วยงานไว้ในแอปเดียว

๒. ให้ทุกหน่วยงานจะต้องมี ๑ โครงการที่ให้บริการแบบเบ็ดเสร็จครบวงจร การออกใบรับรองต่างๆ พร้อม
นำระบบออนไลน์มาใช้ครอบคลุมการบริหารจัดการฟาร์มตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ ซึ่งการเกษตร
ในยุคดิจิทัลเป็นการใช้ข้อมูลจากเซ็นเซอร์ทางการเกษตรต่างๆ มาใช้ในการวิเคราะห์ ประมวลผล คาดการณ์
ตัดสินใจ โดยนำระบบปัญญาประดิษฐ์ หรือ AI มาช่วยสนับสนุน เพื่อสั่งการและควบคุมการทำงาน
ของเครื่องจักรกลการเกษตรอัจฉริยะ

๓. คนรุ่นใหม่ภาคเกษตรกรที่มีทั้ง สมาร์ทฟาร์มเมอร์ (Smart Farmer) และยังสมาร์ทฟาร์มเมอร์ (Young
Smart Farmer) มากกว่า ๑๒,๐๐๐ คน ซึ่งมีศูนย์เรียนรู้กระจายอยู่ทั่วประเทศมาเป็นทัพหน้า
ในการใช้เทคโนโลยียุค ๕G และนวัตกรรมต่างๆ มาใช้ในการเกษตร ภายใต้นโยบายของกระทรวงเกษตรฯ ยุคนี้ เน้น
ใช้กลไกการตลาดนำการผลิต หรือเรียกว่านโยบายเกษตรพาณิชย์ ซึ่งนับเป็นการปฏิรูปภาคการเกษตร
โดยใช้เทคโนโลยีอย่างแท้จริง

๔. ไม้ผลถือเป็นสินค้าที่ทำรายได้ให้กับประเทศ อย่างเช่น ทูเรียน มังคุด และลำไย เพียง ๓ ชนิดนี้ มียอดขาย
แสนกว่าล้านบาท โดยเฉพาะการส่งออกทุเรียนไปขายออนไลน์ในแพลตฟอร์มมาร์เก็ตเพลสของจีนหลายเจ้า
บางเจ้าสั่งซื้อทุเรียน ๒ ล้านลูก และที่เพชรบุรีมีการปลูกกล้วยหอมส่งออกป้อนไปญี่ปุ่นมา ๒๐ กว่าปีแล้ว

๕. นโยบายการบริหารเกษตรแบบครบวงจร จำเป็นที่จะต้องใช้เครื่องมือใหม่ๆ เข้ามาทำการวิเคราะห์เพื่อรวบรวมข่าวสารและองค์ความรู้ต่างๆ ให้เกษตรกร พร้อมทั้งมีการทำงานเชื่อมโยงไปยังเจ้าของอุตสาหกรรมเพื่อรับผลผลิตทางการเกษตรนำมาแปรรูป ดังนั้น การทำเกษตรในอนาคต จะมีการแข่งขันทั้งเรื่องของเทคโนโลยีและนวัตกรรมมากขึ้น เพื่อให้สินค้าเกษตรของไทยมีคุณภาพ และได้ราคาที่สูงขึ้นตามไปด้วย ในเรื่องของคุณภาพการผลิต ต้องมีมาตรฐานจีเอพีเพื่อให้ลูกค้าที่ซื้อสินค้า สามารถตรวจสอบย้อนกลับการดำเนินงานของสินค้านั้นๆ ได้

๖. การใช้เทคโนโลยีทางการเกษตรและการพัฒนาการขนส่งสินค้า ตลอดไปจนถึงการผลิตสินค้าตามที่ตลาดต้องการนั้น เกษตรกรจึงต้องเตรียมความพร้อมและสร้างสินค้าให้ได้คุณภาพ และมีการแปรรูปให้ได้มาตรฐานส่งออก โดยใช้ข้อมูลจากกระทรวงเกษตรฯ ที่มีเทคโนโลยีทันสมัยต่างๆ และเผยแพร่ไปยังเกษตรกร เพียงดูผ่านโทรศัพท์มือถือของตนเอง เพื่อข้อมูลเหล่านี้เป็นตัวช่วย ทำให้เกษตรกรมีข้อมูลที่ชัดเจนและตัดสินใจในการปลูกพืชต่างๆ ได้ จะยิ่งทำให้เกษตรกรมั่นใจได้ว่า การก้าวเดินไปกับกระทรวงเกษตรฯ ยุคใหม่ จะยิ่งทำให้สินค้าของเกษตรกรในยุค ๕G เกิดรายได้และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นอย่างแน่นอน

๗. เกษตรอัจฉริยะและเทคโนโลยีต่างๆ เข้าไปใช้ในแปลงปลูกนาข้าวของเกษตรกรที่จังหวัดสุพรรณบุรีซึ่งผลจากการนำเทคโนโลยีเข้าไปใช้นั้น ถือว่าได้ผลเป็นที่น่าพอใจ จนเกษตรกรผู้ทดลองใช้เทคโนโลยีเหล่านี้ ขอขยายพื้นที่การไ้มากขึ้น เริ่มต้นตั้งแต่การปลูกข้าวด้วยรถดำนาที่ควบคุมการขับเคลื่อนด้วยพวงมาลัยอัตโนมัติ หรือนำร่องด้วย GPS ทำให้ข้าวขึ้นเป็นแนวตรง สามารถช่วยเกษตรกรลดต้นทุนเมล็ดพันธุ์ได้ถึง ๖๐ เปอร์เซ็นต์ เทคโนโลยีที่มีความเหมาะสม ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยในการขับเคลื่อนการทำเกษตรของไทย ซึ่งรัฐบาลเน้นย้ำมากในเรื่องนี้ กำหนดให้เป็นยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ดังนั้น การใช้เทคโนโลยีเข้ามามีส่วนช่วยจึงเริ่มทำมาอย่างจริงจังตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ จึงทำให้เกษตรกรไทยได้มีเทคโนโลยีและนวัตกรรมต่างๆ

๘. เทคโนโลยีที่ใช้กับดิน ว่าดินนั้นมีความสมบูรณ์และเหมาะสมกับการปลูกพืชหรือไม่ เพื่อให้เกษตรกรได้ทราบที่ดินมีธาตุอาหารอย่างไร จากนั้นก็จะไม่ใส่ปุ๋ยที่มากจนเกินไปจนทำให้ดินเปลี่ยนแปลงและประหยัดต้นทุนอีกด้วย

๙. เกษตรอัจฉริยะในด้านอื่นๆ ด้วย เช่น การปลูกพืชที่เหมาะสมกับพื้นที่ และการอารักขาพืชเพื่อไม่ให้ถูกแมลงต่างๆ เข้ามาทำลาย จนเกิดความเสียหายต่อสินค้าทางการเกษตร ดังนั้น การนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ทางการเกษตรจึงทำทั้งระบบ ตัวอย่างของเทคโนโลยีที่กำลังใช้อย่างแพร่หลาย ในเรื่องของการใช้เซ็นเซอร์วัดระดับน้ำในนา ร่วมกับการใช้แอปพลิเคชันบนมือถือของเกษตรกร เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการประหยัดน้ำได้อย่างมาก และช่วยร่นระยะเวลาการทำงานของเกษตรกรได้ถึง ๘๐ เปอร์เซ็นต์

๑๐. เครื่องตรวจปริมาณธาตุไนโตรเจนในใบพืช ทำให้สามารถใส่ปุ๋ยได้ตรงตามความต้องการของพืช และสิ่งสำคัญอีกอย่างคือ การนำโดรนเข้ามาช่วยในการพ่นสารเคมีต่างๆ จึงทำให้เกษตรกรมีความปลอดภัยมากขึ้น การใช้โดรนพ่นสารป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืช สามารถลดปริมาณการใช้น้ำในการฉีดพ่นได้ถึง ๙๕ เปอร์เซ็นต์ และร่นระยะเวลาในการฉีดพ่นสารได้อีกด้วย

๑๑. ต้นทุนการผลิตข้าว ให้เห็นข้อแตกต่างว่า การนำเกษตรอัจฉริยะเข้ามาช่วย สามารถลดต้นทุนได้จริงและเกิดผลกำไรกว่าการทำเกษตรแบบเดิมๆ เช่น การปลูกข้าวโดยกรรมวิธีเกษตรอัจฉริยะให้ผลผลิต ๙๗๐ กิโลกรัม ต่อไร่ ต้นทุนการผลิต ๓,๑๔๐ บาท ต่อไร่ ส่วนกรรมวิธีของเกษตรกรให้ผลผลิต ๙๗๕ กิโลกรัม ต่อไร่ ต้นทุนการผลิต ๕,๑๐๐ บาท ต่อไร่ ซึ่งกรรมวิธีเกษตรอัจฉริยะสามารถลดต้นทุนในการผลิตข้าวได้ ๓๘.๔๓ เปอร์เซ็นต์

๑๒. ข้อมูลต่างๆ ที่เราเก็บรวบรวมจึงถือเป็นข้อมูลที่สำคัญที่จะช่วยให้เกษตรกรได้รับข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว และยิ่งไปกว่านั้นทำให้เกษตรกรตัดสินใจในการแก้ปัญหาต่างๆ ได้อย่างทันท่วงที จึงถือว่าเกษตรอัจฉริยะเป็นอีกตัวช่วยที่สำคัญช่วยให้เกษตรกรสร้างผลผลิตได้มาตรฐานและประหยัดต้นทุนการผลิต ขายสินค้าได้ราคา และมีรายได้ ทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีตามมา

๑๓. “ดีแทค สมาร์ทฟาร์มเมอร์” ว่าดีแทคได้ร่วมมือกับภาครัฐและเอกชนที่ได้เข้าสู่วงการทำเกษตรมากกว่า ๑๐ ปี โดยมุ่งเน้นเป้าหมายไปที่กลุ่มของเกษตรกรรายย่อย และการให้ความสำคัญกับเกษตรกรรุ่นใหม่ หรือที่รู้จักกันดีคือ สมาร์ทฟาร์มเมอร์ เพราะภาคการเกษตรค่อนข้างมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศ

๑๔. ดีแทคได้ร่วมมือกับกรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับเกษตรกร ในการนำเทคโนโลยีต่างๆ เข้ามาใช้ในพื้นที่ของตนเอง เพื่อให้มีผลกำไรมากขึ้น สร้างเกษตรกรแบบประหยัดต้นทุน พร้อมกับให้ความรู้เรื่องการตลาดออนไลน์เข้ามาอีกหนึ่งช่องทางแอปพลิเคชัน “Farmer Info” ที่มีฟังก์ชัน “บริการฟาร์มแม่นยำ” โดยแอปพลิเคชันนี้ จะเป็นตัวช่วยให้ข้อมูลพยากรณ์อากาศอย่างแม่นยำ แสดงผลเจาะจงในพื้นที่ที่ต้องการรายชั่วโมง ทั้งอุณหภูมิ โอกาสในการเกิดฝนและปริมาณฝนในพื้นที่ด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย สามารถพยากรณ์อากาศได้ล่วงหน้า ๗ วัน ซึ่งแอปพลิเคชันนี้ถือว่าค่อนข้างมีความแม่นยำระดับรายการแปลงมากที่สุดในประเทศไทย พร้อมทั้งเสนอราคารับซื้อผลผลิตของตลาดต่างๆ อย่างเช่น ตลาดไท ช่วยให้เกษตรกรที่ต้องการผลิตสินค้าทางการเกษตร สามารถบริหารจัดการการเพาะปลูกของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ และรู้ช่วงราคาจำหน่ายได้กำไรสูงสุด โดยเกษตรกรสามารถโหลดแอปนี้ไปใช้ได้ฟรี

๑๕. สำหรับเกษตรกรที่ต้องการใช้เทคโนโลยีในการขับเคลื่อนงานทางด้านการเกษตร เพื่อสร้างเป็นเกษตรกรอัจฉริยะสามารถรวมกลุ่มกันสร้างการทำเกษตรแปลงใหญ่ จากนั้นมาขอคำปรึกษาในหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้เกิดความร่วมมือซึ่งกันและกันในการขับเคลื่อนของเทคโนโลยี เพื่อให้การทำเกษตรของไทยเกิดความยั่งยืนและมีรายได้สูงขึ้น จากการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการลดต้นทุนในการผลิตทุกๆ ด้าน

๒.๒ ประสพการณ์/ประโยชน์ที่ได้รับ /การประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน

ต่อตนเอง

๑. มีความรู้/ความเข้าใจในนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๒. มีความรู้ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการงานด้านการเกษตร

ต่อหน่วยงาน / การนำมาประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน

๑. เป็นข้อมูลในการปรับปรุง พัฒนาแอปของกรมพัฒนาที่ดิน
๒. ทราบถึงความต้องการของเกษตรกรในการใช้แอป

๒.๓ ปัญหาและอุปสรรคในการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้ฯ

.....
.....
.....

๒.๔ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....

ลงชื่อ..... **พรชัย ชัยสงคราม**

(.....นายพรชัย.....ชัยสงคราม.....)

ตำแหน่ง.....นักวิชาการเกษตรชำนาญการ.....

ผู้รายงาน

วันที่.....๒.....เดือน.....มีนาคม.....พ.ศ.๒๕๖๓.....

ส่วนที่ ๓ ความเห็นของผู้บังคับบัญชา

() ทราบ

ลงชื่อ.....

(นายสมศักดิ์ สุขจันทร์)

ตำแหน่ง.....

ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

วันที่.....

๕

เดือน.....

ธ.ค.

พ.ศ.

๒๕๖๓